

DECIZIE

09 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele, judecătorul : Iulia Sîrcu
Judecătorii: Tamara Chișca-Doneva, Ion Druță
Nicolae Craiu, Iurie Bejenaru,

examinînd recursul declarat de avocatul Copețchi Stanislav în interesele lui Bejenari Leonid,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Bejenari Leonid împotriva lui Melnic Sergiu cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2016, prin care a fost admis apelul declarat de Melnic Sergiu, casată hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 24 februarie 2016 cu emiterea unei noi hotărîri prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a ț ă:

La 02 februarie 2016 Bejenari Leonid a depus cererea de chemare judecată împotriva lui Melnic Sergiu Victor cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că la data de 08.05.2015, în jurul orei 16:15, în mun. Chișinău, str. Petricani 19/4 a avut loc un accident rutier cu implicarea automobilului de model „Subaru Legacy” cu n/î OR BO 878, condus de Bejenari Leonid și automobilul de model „Ford Tranzit” cu n/î KBA 426, la volanul căruia se afla pîrîtul Melnic Sergiu.

Conform procesului-verbal cu privire la contravenție din 08.05.2015 întocmit de reprezentantul SSTCR al DP Chișinău, Tambur Marin, s-a constatat că vinovat de producerea accidentului rutier se face conducătorul automobilului de model „Ford Tranzit”, Melnic Sergiu. Tot atunci, de către agentul constatator a fost emisă decizia de sancționare contravențională a lui Melnic Sergiu în baza art. 242 alin. (2) Cod Contravențional. Procesul-verbal, precum și decizia de sancționare contravențională nu au fost contestate de către contravenientul Melnic Sergiu, motiv din care, actele constatatoare sus-indicate au devenit definitive, fiind deci obligatorii.

Menționează că în rezultatul producerii accidentului rutier, din vina conducătorului automobilului de model „Ford Tranzit” cu n/î KBA 426, Melnic Sergiu, i-a fost cauzat un prejudiciu material exprimat prin daunele materiale cauzate automobilului personal, de model „Subaru Legacy” cu n/î OR BO 878, implicat în accidentul rutier din 08.05.2015, motiv din care, deoarece contravenientul era asigurat la compania de asigurări „Moldcargo” SA, dânsul, s-a adresat către respectivul asigurător pentru a depune o cerere de despăgubire, în calitate de păgubit de pe urma accidentului produs.

Susține că după depunerea cererii de despăgubire și deschiderea dosarului de daune de către compania de asigurări, în baza actului de examinare a mijlocului de transport auto nr. 985/05 din 15.05.2015, examinare la care a participat și Melnic Sergiu, la data de 18.05.2015 de către compania „Exauto-Plus” SRL a fost întocmit un raport de evaluare a pagubei, prin care s-a constatat că valoarea prejudiciului cauzat proprietarului automobilului de marca „Subaru Legacy” cu n/î OR BO 878 constituie 19363,93 lei. La stabilirea mărimii prejudiciului însă, compania de asigurări a dedus uzura pieselor de schimb.

Relatează că, la data de 03.09.2015, între „Moldcargo” SA și păgubitul Bejenari Leonid a fost încheiat un acord privind stabilirea despăgubirii de asigurare prin care părțile au ajuns la un numitor comun ca din partea companiei de asigurări să fie achitată suma de 16136,60 lei în calitate de despăgubire de asigurare.

Menționează că, prin accidentul rutier produs la 08.05.2015 în mun. Chișinău, str. Petricani 19/4, i-a fost cauzat un prejudiciu material cu mult mai mare, iar o parte din prejudiciu a fost reparat de „Moldcargo” SA, în calitate de asigurător al persoanei vinovate de conducerea accidentului rutier și la stabilirea cuantumului despăgubirii de asigurare necesare de achitat păgubitului Bejenari Leonid „Moldcargo” SA, în baza prevederilor legale, a dedus coeficientul de uzură din costul pieselor de schimb. Astfel, potrivit raportului de constatare tehnico-științifică efectuat de „Exauto-Plus” SRL, din costul pieselor de schimb (31 010,74 lei + 20% cheltuieli de transport de peste hotare și taxe vamale, în total suma de 37 212,89 lei) a fost dedusă uzura de 73%, conform Hotărârii nr.13/1 din 03.04.2008 a Comisiei Naționale a Pieții Financiare, fiind obținută suma de 10 047,48 lei - costul pieselor de schimb. La costul pieselor (10 047,48 lei) au fost cumulate prețurile manoperei (7035,60 lei) și ale materialelor necesare pentru recondiționare (2280,85 lei), fiind obținută suma de 19 363,93 lei. Deci, compania de asigurări, la stabilirea cuantumului prejudiciului, pe lângă prețul manoperei și ale materialelor suplimentare necesare recondiționării automobilului, a cumulat și prețul pieselor de la autovehicul care urmează a fi schimbate, dar cu deducerea gradului de uzură. Diferența rezultată din deducerea uzurii urmează însă, să fie achitată de persoana vinovată de producerea accidentului rutier or, repararea automobilului necesită procurarea unor piese noi, prețul cărora,

incluzând taxele vamale și cheltuielile de transport, conform raportului de constatare sus nominalizat, este de 37212,89 lei.

Prin urmare, din contul persoanei vinovate de producerea accidentului rutier, Melnic Sergiu urmează a fi achitată diferența rezultată din deducerea uzurii, adică suma de 27165,41 lei (37 212,89 lei - 10 047,48 lei), unde 37 212,89 lei constituie valoarea pieselor plus cheltuielile de transport și taxele vamale în proporție de 20% din valoarea pieselor, iar 10047,48 lei constituie costul pieselor minus coeficientul de uzură.

Invocă reclamantul precum că, în partea ce ține de suma de 27165,41 lei responsabil se face persoana vinovată de producerea accidentului rutier Melnic Sergiu. Or, prejudiciul material cauzat este rezultatul comportamentului ilegal al pârâtului, exprimat prin conducerea autovehiculului cu încălcarea regulilor de circulație, fapt atestat prin procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de aplicare a sancțiunii contravenționale, în speță fiind prezente toate condițiile angajării unei răspunderi civile delictuale din partea pârâtului.

Relevă că la constatarea cazului asigurat și plata despăgubirii de asigurare, au fost în drept să stabilească prețul pieselor de schimb ale autovehiculelor prin aplicarea gradului de uzură, doar pe un termen de 3 ani din momentul intrării în vigoare a Legii nr. 94 din 26.04.2012, adică din 20.07.2012 până la 20.07.2015, potrivit Legii respective.

Astfel, solicită: repararea de către pârâtul Melnic Sergiu a prejudiciului cauzat ca rezultat al accidentului rutier ce a avut loc la data de 08.05.2015, în jurul orei 16:15, în mun. Chișinău, str. Petricani 19/4, în partea ce ține de achitarea diferenței de cost a pieselor prin deducerea uzurii, și anume a prejudiciului în mărime de 27165,41 lei, precum și încasarea cheltuielilor de judecată suportate în legătura cu depunerea taxei de stat în mărime de 815 lei și a altor cheltuieli suplimentare care ar putea apărea în legătură cu judecarea prezentei pricini civile.

Prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 24 februarie 2016 acțiunea a fost admisă cu încasarea de la Melnic Sergiu Victor în beneficiul lui Bejenari Leonid a prejudiciul cauzat în urma accidentului rutier ce a avut loc la data de 08.05.2015, în mărime de 27165, 41lei și taxa de stat în mărime de 815 lei.

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, la 23 martie 2016 Melnic Sergiu a declarat apel, solicitînd casarea hotărîrii apelate și emiterea unei noi hotărîri prin care a respinge acțiunea.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2016 a fost admis apelul declarat de Melnic Sergiu, casată hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 24 februarie 2016 cu emiterea unei noi hotărîri prin care acțiunea a fost respinsă. S-a încasat de la Bejenari Leonid în beneficiul lui Melnic Sergiu suma de 616 lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunere apelului.

La 21 iulie 2016 Copețchi Stanislav în interesele lui Bejenari Leonid a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea lui, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului recurentul a invocat că instanța de apel a aplicat eronat legea.

Susține că acordul de despăgubire, în speță, nu poate produce efecte decât asupra relațiilor dintre persoana păgubită și asigurător.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și a menține hotărârea primei instanțe din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Materialele dosarului atestă că la data de 08.05.2015 aproximativ la ora 16:15 în mun. Chișinău, str. Petricani nr. 19/4 s-a produs un accident rutier cu implicarea automobilului de model „Subaru Legacy” cu n/î OR BO 878, condus de Bejenari Leonid Mihail și automobilul de model Ford Tranzit cu n/î KBA 426 la volanul căruia se afla Melnic Sergiu.

În conformitate cu decizia agentului constatator expusă în procesul-verbal nr.MAI03 038600 (f.d.9), culpabil de producerea accidentului rutier a fost recunoscut pîrîtul Melnic Sergiu, care a fost sancționat în corespundere cu prevederile art. 242 alin (2) Cod Contravențional cu amendă în mărime de 50 u.c. echivalentul a 1000 lei și 6 puncte penalizare.

Din cele indicate în cererea de chemare în judecată, precum și din probele anexate la dosar rezultă că decizia nominalizată a rămas definitivă și irevocabilă.

La data de 15.05.2015 de către SRL „Exauto-Plus”, în prezența părților, a fost întocmit actul nr. 985/05A de examinare a mijlocului de transport auto de marca „Subaru Legacy” cu n/î OR BO 878, anul fabricării 2003, care aparține cu drept de proprietate lui Bejenari Leonid (f.d. 10).

La data de 18.05.2015 de către SRL „Exauto-Plus” a fost întocmit raportul de evaluare a pagubei nr. 985/05A, conform căruia costul pieselor de schimb plus 20% cheltuieli de transport și taxele vamale constituie 37212,89 lei. Din suma respectivă a fost dedusă uzura, în baza Hotărârii nr. 13/1 din 03.04.2008 a Comisiei Naționale a Pieței Financiare cu privire la modul de determinare a uzurii în cazul pagubelor produse la autovehicule și Hotărârii privind modificarea și completarea regulamentului cu privire la modul de determinare a uzurii în cazul pagubelor produse la autovehicule, aprobată prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 13/1 din 3 aprilie 2008, care alcătuiește 73%, pentru starea de întreținere medie, astfel suma fiind micșorată la 10047,48 lei. La suma respectivă a fost cumulate prețurile

manoperei 7035,60 lei și ale materialelor necesare pentru recondiționare 2280,85 lei, iar ca rezultat conform concluziei raportului, valoarea prejudiciului cauzat proprietarului automobilului de marca „Subaru Legacy” cu n/î OR BO 878 constituie 19363,93 lei (f.d. 11-12).

La data de 09.09.2015 între SA „Moldcargo” și Bejenari Leonid a fost încheiat un acord privind stabilirea despăgubirii de asigurare, convenind că costul pieselor la înlocuire și reparația autoturismului de marca „Subaru Legacy” cu n/î OR BO 878, deteriorat în accidentul rutier din 08.05.2015, constituie 16 136,60 lei, suma respectivă fiind încasată de Bejenari Leonid în baza contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto încheiat între Melnic Sergiu și SA „Moldcargo” (f.d. 17).

Instanța atestă că suma prejudiciului în speță, constituie uzura determinată prin raportul de evaluare a pagubei nr. 985/05A, în temeiul Hotărârii nr. 13/1 din 03.04.2008 a Comisiei Naționale a Pieței Financiare cu privire la modul de determinare a uzurii în cazul pagubelor produse la autovehicule, care constituie 73% din 37 212,89 lei care este costul pieselor de schimb plus 20% cheltuieli de transport și taxele vamale și care constituie suma de 27 165,41 lei.

Prima instanță, judecând pricina, a admis acțiunea cu încasarea de la Melnic Sergiu Victor în beneficiul lui Bejenari Leonid a prejudiciul cauzat în urma accidentului rutier ce a avut loc la data de 08.05.2015, în mărime de 27165, 41lei și taxa de stat în mărime de 815 lei

Instanța de apel, însă, judecând pricina a ajuns la concluzia temeiniciei apelului și ilegalității hotărârii primei instanțe, astfel că casînd hotărîrea primei instanțe, a emis o hotărîre nouă prin care acțiunea a fost respinsă.

În susținerea soluției respective instanța de apel a stabilit că Bejenari Leonid este lipsit de dreptul de a cere diferența de plată a pieselor prin deducerea uzurii în sumă de 27 165,41 lei, or prin acordul din 09.09.2015 între SA „Moldcargo” și Bejenari Leonid a fost convenit costul pieselor la înlocuire și reparația automobilului de marca „Subaru Legacy” în sumă de 16 136,60 lei. Instanța de apel a respins acțiunea, pe accepțiunea că s-a constată că printr-un acord cu privire la cuantumul despăgubirii de asigurare părțile au convenit de comun acord asupra sumei integrale a despăgubirii de asigurare pentru pagubele suportate în urma survenirii cazului asigurat, prin urmare acordul dat stinge toate pretențiile ce decurg din pagubele care erau sau puteau fi cunoscute la data realizării acordului.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră ca fiind eronate concluziile instanței de apel din următoarele considerente.

Conform art. 14 alin. (1) Code Civil, persoana lezată într-un drept al ei poate cere repararea integrală a prejudiciului cauzat astfel.

Conform art. 1398 alin. (1) Cod Cvil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Colegiu notează că despăgubirea de asigurare achitată de către asigurator pentru avarierea bunului trebuie să fie egală valorii părților componente sau a pieselor ce urmează a fi înlocuite, determinate prin deducerea uzurii din costul lor la momentul producerii accidentului.

Iar, diferența de cost rezultă din prețul pieselor și materialelor pînă la momentul accidentului și cel după producerea lui, va fi achitată de către partea vinovată de comiterea accidentului, în speță Melnic Sergiu.

În susținerea acestei concluzii se aduc și prevederile art.16 alin. (2) al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă, că pentru recuperarea daunelor excluse din asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto conform alin.(1), persoana păgubită este în drept să intenteze în instanță de judecată acțiune civilă împotriva persoanei răspunzătoare de producerea accidentului și este îndreptățită să pretindă recuperarea daunelor excluse din asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto.

În circumstanțele descrise instanța de recurs apreciază ca fiind întemeiate concluziile primei instanțe precum că, pârâtul este ținut să achite prejudiciul cauzat prin acțiunile sale, în suma de 27165,41 lei, ceea ce constituie uzura determinată prin raportul de evaluare a pagubei nr. 985/05A.

Instanța de recurs consideră neîntemeiate concluziile instanței de apel, puse la baza respingerii acțiunii, precum că prin acordul din 09.09.2015 încheiat între SA „Moldcargo” și Bejenari Leonid a fost convenit costul pieselor la înlocuire și reparația automobilului de marca „Subaru Legacy” în sumă de 16 136,60 lei, prin urmare acordul dat stinge toate pretențiile ce decurg din pagubele care erau sau puteau fi cunoscute la data realizării acordului.

În combaterea acestor argumente instanța de recurs menționează că într-adevăr, conform art. 22 alin. (1) și (5) al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414 din 22 decembrie 2006, despăgubirile se stabilesc în baza unui acord scris între asigurat, persoana păgubită sau reprezentantul ei legal și asigurator ori, în cazul în care nu s-a ajuns la nici o înțelegere, prin hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă. Acordul dintre asigurat, persoana păgubită și asigurator are caracter total, necondiționat, definitiv și stinge toate pretențiile ce decurg din pagubele care erau sau puteau fi cunoscute la data realizării acordului, pentru pagubele ce s-au acoperit pe această cale, cu excepția situației în care, ulterior plății despăgubirii pentru vătămări corporale, starea persoanei păgubite s-a agravat ori a intervenit decesul ei ca urmare a aceluiași accident.

Din esența normei de drept enunțate se desprinde ideea că un atare acord are puterea de lucru judecat în raporturile dintre păgubit și asigurat, doar atunci când

acordul privind stabilirea despăgubirii de asigurare este încheiat nu doar între persoana păgubită și asigurător, ci între asigurat, persoana păgubită și asigurător (adică între trei părți). Însă, la caz, de către pîrîtul Melnic Sergiu nu a fost semnată nici o convenție și nici un act juridic. În speță, acordul privind stabilirea despăgubirii de asigurare a fost încheiat doar între asigurătorul SA „Moldcargo” și persoana păgubită. În aceste condiții, acordul indicat nu poate produce efecte decât asupra relațiilor dintre persoana păgubită și asigurător.

Ca urmare a celor menționate, în conexiunea celor relatate, se atestă temeinicia recursului declarat și ilegalitatea deciziei instanței de apel, fapt ce impune casarea acesteia și menținerea hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Copețchi Stanislav în interesele lui Bejenari Leonid.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2016 și se menține hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 24 februarie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Bejenari Leonid împotriva lui Melnic Sergiu cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Ion Druță

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru